

Izhaja:
vsako sredo po
in soboto zjutraj
Stane za celo leto
• pol leta
• četrt leta
Za inozemstvo
leto lir 40.
Na naročila bre-
postane naročnin
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperte.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 4

V Gorici, v soboto 16. januarja 1926.

Leto IX.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v nih
prej. List izdaja kon-
sorcij
»GORIŠKE STRAŽE«
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzu-
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
— (prej Scuole). —

Posvetimo naše delo!

Osem let je minulo, odkar se je vrnil naš narod iz fronte in iz begunskih barak. Našli smo razklatno in pomandrano zemljo, naš dom je bil porušen in tudi naše duše so bile bolne.

Dobro in potrebno je, da napravimo od časa do časa tudi ljudstvo bilanco, da pregleda in da se vpraša, ali v tej dobi napredovalo ali nazadovalo?

Vrnili smo se iz svetovne vojne. Naša vrnitev je bila težka in žalostna. Pogled na zemljo in dom nas je navdal s strahom in obupom. Obup je zrastlel, ko smo spoznali, da je tudi naša duševnost razklana, da so neurejene naše misli, da so poželjive naše želje in da nas nadvladujejo razne strasti.

V tem zgodovinskem groznem trenutku nas je zajela kri naših pradedov, ki je bila preizkušena v trpljenju, ponižanju in pomanjkanju. Le za trenutek sta nas navdala strah in skrb za bodočnost. Le malo smo razmišljali svojo usodo. Trenutek razmišljanja je bil potreben, da smo spoznali svoje duševno in telesno stanje. Kratko razmišljanje je porodilo zdravo spoznanje. Zvesti svojim pradedom = trpinom, ki so nam ostvarili z lastnim delom in trudom lepo preteklost, smo se tudi mi posvetili Delu, da ustvarimo sebi srečno sedanost in lepo bodočnost svojim potomcem.

Čas vstajenja.

Slovenci smo narod dela. Vse kar imamo, smo si ustvarili sami brez tuje pomoči in večkrat v borbi proti narodnim nasprotnikom. Veličastna je zato naša zgodovina, čista naša narodna vest. Nas se ne drži delo in solza tujega ljudstva, proti nam ne kriči proti nebu kri nedolžnega. In tudi tokrat je naše ljudstvo spoznalo, da je le v delu in v samopomoči njegova rešitev. Razveseljen in odrešen je za nas vprav pojav, da ni naše ljudstvo nikdar prej tako pridno delalo kot danes. Delo je oplemenitilo našo zemljo, naš dom. Delo je uredilo tudi naš razum, našo voljo in naše želje. Naše ljudstvo je lahko ponosno, da je v tako kratki dobi ogradilo svoj vrt, da je v kratkem času zacelilo duševne in gospodarske rane, ki mu jih je odprla svetovna vojna.

V Bogu je naša moč.

Delo Slovencev je bilo v vsej zgodovini izvrševanje božje volje. Za Slovenca je pretresljivo, da so naši pradedje ob vsakem težkem trenutku spoznali v Najvišjem svojega zaščitnika in da so se pred Njim v vsej ponižnosti vклонili. »Bog je z nami in v nas!« Ta zavest je polnila razum in srca naših pradedov, ko so odbijali usodne napade Turkov, ki niso hoteli zadati smrtnega udarca samo Jugoslovenom, temveč krščanski kulturi. Najvišji je bil tudi z našim kmečkim narodom, ko se je boril za staro kmečko pravdo. Božja misel in Njegova volja je bila tudi v Kreku in v vseh njegovih učencih, ki so hoteli zatreti socialni zločin in socialne krivice, ki jih je delal brat bratu. Opravičeno smatramo Krekovo borbeno dobo za največjačnejšo v zgodovini slovenskega naroda. Krekova doba je priborila Slovincem socialno zdravilje, ki je posebno danes predpogoj za gospodarski, politični, kulturni in tudi verski = moralni napredek vsakega naroda. Krekova doba je ostvarila Slovincem ljudske gospodarske = so-

cialne, politične, prosvetne organizacije in ljudski tisk, ki jim je izvrševanje božje postave prva in temeljna dolžnost.

Zvesti smo ostali pradedom.

Temu temeljnemu zakonu zgodovinskega razvoja slovenskega naroda je ostalo zvesto naše ljudstvo tudi po vojni. »Bog je z nami in v nas« je bila največja sila, ki je vodila zasebno in javno delo goriških Slovencev. Versko = moralni obnovitvi je bilo posvečeno naše književne Matice »Goriške Mohorjeve družbe«, naših ljudskih organizacij in našega tiska.

Spoznanje, da niso za to delo poklicani samo duhovniki in verske organizacije, marveč da mora vse naše zasebno in javno delovanje te-

Kaj se godi po svetu?

Začetkom tega meseca je boljševiška stranka v Rusiji sklicala svoj 14. kongres. Na tem zborovanju je prišlo do takih dogodkov, ki kažejo ruski komunizem v precej drugačni luči kot smo ga vajeni gledati na zapadu. V par člankih in pregledih smo pokazali našim bralcem, da je diktatura smrti svobodnega udejstvovanja ljudske volje. Izrodki nacionalizma kot jih Evropa doživlja v večini svojih južnih držav so dokazali, da velja tam mesto postave in naravnih pravic le meč in samovolja nekaterikov. To nas uči zgodovina zadnjih političnih dogodkov v Španiji, Grški, Bolgarski, v Turčiji in še marsikje drugod. Demokracija je povsod tod strta in ob moč.

Proučevanje političnega življenja v boljševiški Rusiji pa ne kaže čisto nič drugačne slike. Boj za moč nekaterih rdečih poglavarjev se je na 14. kongresu boljševiške stranke raznel prav kot kje na zapadu.

Drugi nauk, ki ga je dalo omenjeno zborovanje vsemu svetu pa pravi, da s tako zvano svetovno revolucijo v doglednem času ne bo nič.

Besede in življenje.

Ko se je zrušila carska Rusija, zajedalka ruskega mučnika, v prah, so komunisti s celega sveta uprli oči v Rusijo. Upali so, da se bo tukaj dejansko vresničil komunistični evangelij o popolni enakosti vseh stanov in vseh ljudi. Res so boljševiki zasadili svoj rdeči prapor na krvava trupla pomorjenih »buržaznih« slojev. Toda evangelij enakosti se je pokazal, da je le prazna pena in marnja komunističnih agitatorjev, ki slepijo bedno ljudstvo z zlatimi gradovi. Dejansko življenje je tirjalo drugačnih naukov. Sam veliki tvorec ruskega boljševizma je pokazal, da so sanjarske besede o enakosti vseh ljudi na svetu praktično neizvedljive. Posušal je vedno bolj od čistega komunizma in začel računati z dejanskimi potrebami ruske zemlje. Treba je bilo dovoliti svobodno trgovino, kmetu lastninsko pravico do njegove zemlje in vsakomur pravico do izbire dela.

Ze tedaj so se oglašali nekateri »čisti« komunisti, ki so mrmrali proti Ljeningovim korakom na desno. Toda mož je vedel, da ljudje niso angeli, ki bi s svojo popolnostjo v dejanskem življenju izvajali čiste komunistične nauke, po kate-

meljiti in biti posvečeno temu najvišjemu cilju, je zmagovito in blagoslovljeno s stoterimi sadovi. Kdo ni vesel, ko vidi, da zajemlje iz te misli naša družina žive in zdrave vode, kdo ne vriska od radosti, ko se vživlja v lepo armado naše mladine, ki je vsak dan bolj resna, bolj zdrava? Ali ni bilo razgibano od sreče krščansko = socialno srce našega ljudstva, ko ga je mož svetovne slave profesor Foerster v božični »Poslanici« potrdil v veri, da je krščanstvo tudi edina sila, ki obvaruje našo narodno manjšino pred kulturno in narodno smrtjo!?

Najvišjemu naj bo posvečeno tudi v bodočnosti vse naše zasebno in javno delo. »Bog je z nami in v nas« naj bo vedno naše geslo in vir moči, poguma in vstrajnosti. Njemu naj bo posvečena naša zemlja in naše delo. Koga naj nas bo potem še strah?!

rih bi ne bilo ne lastnikov ne delavcev. Šel je korakoma, rajje je segel nekoliko bolj nazaj, kot da bi šel predaleč. O kaki svetovni revoluciji, ko naj bi delavstvo zavihalo rokave in sedlo na mesta tistih, ki danes imajo, pa ni govoril.

Njegovi pristaši se niso upali upirati njegovemu praktičnejšemu pojmovanju komunizma, ker jih je s svojim umom in osebnostjo visoko nadkriljeval.

Eno telo in več glav.

Po Ljeningovi smrti so prišli v veljavno takti, ki so dotlej bili še v zadnjih vrstah. Razni voditelji komunističnih sekcij so se udarili sprva še bolj na tihem za moč. Ti so odločevali in ukazovali milijonom ljudstva, ki je moralo slušati brezobzirna povelja, sicer je zapadlo »črezvičajki«. Mesto diktature ene ga, je nastopila za rusko ljudstvo diktatura cele vrste boljševiških glavarjev. Ogromno rusko telo je imelo več glav, ki so različno mislile in vsaka drugače pojmovala svoj boljševizem. Ruska revolucija je izgubila svojo glavo, Ljeninga in priti je moralo nujno do razprtij in sporov, kdo bo imel oblast in moč v stranki ter v sovjetski državi. Sprva tihe struje so na zadnjem kongresu očitno nastopile druga proti drugi.

Ljeningrad — Moskva.

Ze Trockij se je začel puntati proti »uvajanju kapitalizma« v

boljševiško Rusijo. Toda ni prodril s svojimi predlogi. Na 14. zborovanju v Moskvi sta se pa prav očitno pokazali dve struji: ljeningradska in moskovska. Prva je bolj nepopustljiva in zahteva čist komunizem, druga pa hodi po zmernih poteh in računa z dejanskimi možnostmi in potrebami ljudstva in zemlje. Boj med obema je postal precej hud.

Struja ali opozicija iz Ljeningrada šteje med svoje prve borce Kamenjeva, Sokolnikova in ženo pokojnega Ljeninga Krupskajo. Zivahno se zavzemajo opozicionalci iz Ljeningrada zato, da se razvzame razredni boj med kmečkim prebivalstvom; trdijo, da je vedno več bogatašev med kmeti po deželi; toda je proti komunističnim naukom, ki tirjajo odpravo zasebne lastnine. Oni iz Moskve pa odgovarjajo, da je treba polagoma in previdno naprej, da si komunizem ne odtuji kmečkih množic in se omeji le na tovarniško delavstvo. Saj je že itak le majhen odstotek kmečkega ljudstva vpisan v komunistični stranki. Opozicija, s katero drži tudi Zinovjev vpije v svojem glasilu »Ljeningradska Pravda«, da je »kulakov« (bogatih kmetov) vedno več in se skuša prikupiti množici s tem, da poudarja svoje izhodišče iz Ljeningrada, bivšega Petrograda, kjer je bila zibelka ruske revolucije.

Spor se je za enkrat navidez poselegel. V izvršilni strankin odbor so prišli tudi Zinovjev, Kamenjev in Sokolnikov. Toda idejna borba v kaki obliki, naj se ruski komunizem razvija v bodočnosti, bo še vedno ostala. Ali zmerna in življenju bolj prilagodena oblika ali komunizem do skrajnosti.

Osebnosti, ki bi odločila idejno smer, ruski boljševizem danes nima. Zato stoji sovjetska Rusija pred težkimi odločitvami, ki bodo vplivale na komunističnega duha vsega sveta.

Zanimivo je tudi dejstvo, da so na zborovanju govorili večinoma le o notranjih državnih stvareh in o razmerah v svoji stranki. Tudi mož je v novem komunističnem odboru hočejo najprej lastno državo urediti, potem bodo mislili na svetovni komunizem. Znamenja torej kažejo, da prevladuje polagoma tudi v Rusiji zmernost. Treba je najprej življenje spoznati in po njem urediti svoje nauke, ker življenje se ne da nategniti kot čevljev na kopito.

DNEVNE VESTI.

Bog plačaj

vsem, ki se v teh dneh trudijo za naš list z agitacijo, nabiranjem naročnikov in drugače. Vedite, da vaše delo ni zastoj. Kajti v veliko vaseh imamo že dosedaj lepo število več naročnikov, kot doslej. Naj bo to v bodrilo vsem onim maloštevilnim, ki so doslej odlašali ali bili drugače zadržani in niso se obnovili — odposlali naročnine za l. 1926. Uljudno so vsi naprošeni naj store to čim prej!

Zadnja številka

Ta številka je zadnja, katero smo poslali še vsem bivšim cenj. naročnikom, če tudi se niso še oglasili — niso plačali naročnine za tekoče leto. Vse te ponovno prosimo, da nam prihranijo tisto za nas tako ne-

prijetno ustavljanje lista na ta način, da nemudoma poravnajo naročnino. Tem bolj naj pohite, ker je v zalogi še nekaj »G. Pratik«, ki jih dobijo celoletni naročniki = plačniki zastoj. Seve le dokler bo kaj v zalogi. Kdor prej pride tudi prej melje!

Pozor, zadrugel!

Zadruga, ki so dobile od vristojne davkarije vabilo, da predložijo bilanco ali druge listine, naj to storé nemudoma, ker drugače jim bo davkarija odmerila davke ne gledé na računске zaključke.

Največja potreba

za vsako slovensko in krščansko hišo je pošten — dober časopis. Naroči »G. Stražo« pa bo tej potrebi zadoščeno.

Vojna odškodnina.

Finančni minister je predložil kralju v odobrenje nov odlok, ki navaja znatne olajšave pri reševanju vojno-odškodninskih prošenj in likvidacij konkordatov. O odloku bomo poročali, ko bo objavljen v »Gazzetta Ufficiale«.

Osebnostna sprememba pri tržaški financiji.

Dosedanji finančni intendent v Trstu kom. Bellina je premeščen v Novaro. V Trst pride za finančnega intendenta komendant dr. Leonard. Novi tržaški finančni intendent je najmlajši v Italiji, čeprav je star že 51 let.

Zanimiv štrajk.

V Romuniji so proglasile vse odvetniške zbornice štrajk, ker se ubogi odvetniki ne razumejo več na paragrafe, katere ministri stalno menjajo. Naši odvetniki so bolj vztrajni.

Zlagali so se.

Dunajsko židovsko časopisje je z veseljem natiskalo neko poročilo iz Madžarske, ki pravi, da je pri denarnih sleparijah udeležen tudi neki jezuit Bonis. Vatikanski list »Osservatore Romano« pa uradno obvešča, da kakega jezuita z imenom Bonis na Madžarskem sploh ni.

Ozka vrata.

Glavni stan fašistovske stranke je ukazal svojim podrejenim, da ne smejo več sprejemati v snope kar cele trume spreobrnjenec. Vrata so postala neki tako ozka, da smejo vsak posamezen slučaj posebej pretuhtati in po enega no tri spuščati.

Zborovanje Malega sporazuma.

Zagrebski listi pišejo, da se bo do koncem tega meseca zbrali v Dubrovniku v Dalmaciji zunanji ministri Jugoslavije, Rumunije in Čehoslovaške na posvet. Pomenili se bodo, kako naj nastopijo proti madžarski vladi, ki je štivila denarne sleparije.

Protifašistovski listi v Franciji.

Fašistovska »Tribuna« pravi, da bo začel kmalu izhajati v Franciji protifašistovski dnevnik »Corriere degli Italiani«. Imel bo tudi ilustriran tednik. Urejevali ga bodo sin nekdanjega generala Garibaldija, Jožef Donati, bivši urednik rimskega »Popola« in Karel Aprato, desna roka v tujini živečega Nittija. To so znane osebe v časnikarstvu. »Tribuna« precej grmi nad novim listom. To je pa samo po sebi umljivo.

Na počitnicah obolel.

Angleški zunanji minister Chamberlain se že par dni mudi na oddihu v Italiji. Nameraval se je že vrniti v London, pa se je na nekem izletu v Pizo prehladil in je moral namesto na Angleško v posteljo.

Ne vedo, kaj bi.

V pondeljek ponoči so se zbrali francoski socialisti na sejo in se menili ali bi šli v vlado ali ne. Glavni strankin tajnik Faure je bil odločno proti temu. Za svoje mnenje je dobil tudi večino glasov. Vendar so socialisti izjavili, da bi šli v vlado, če jim dajo tri četrtine vseh miuistrstev.

Zakon proti skrivnim družbam so sprejeli tudi na Danskem. Socialistična vlada je prepovedala vsem državnim uradnikom, da ne smejo biti udje framasonskih ali kakih drugih tajnih družb. Za kralja bo malo nerodno, ker pravijo, da je član neke framasonske lože. No, pa pri kraljih in podobnih visokih glavah že gre.

Spet preklicani petroleji

V Mehiki je vlada sklenila posebno določbo, ki zabranjuje, da bi tuji državljani imeli v posesti mehiške petrolejske vrelce. S tem so udarjeni v prvi vrsti seveda Angličani in Amerikanci. Napetost med temi in Mehikanci je vsak dan

večja. Najbrže se bo zastran mehiškega petroleja spet kaj skuhalo.

Ministrske težave v Avstriji.

Že precej časa so listi dopovedovali, da bo avstrijski zunanji minister Mataja odstopil. V pondeljek je že sam napovedal svojo ostavko. Z njim vred bodo odstopili bržkone tudi vsi ostali ministri. V tem slučaju bi spet postal ministrski predsednik Seipel.

Huda zima.

Takega vremena kot je ta teden v Gorici že ne pomnimo zlepa. Do nedelje je še sijalo krasno zimsko solnce, da so vsi goriški »purgarji« šli na Oslavje in v Kronberg pit vipavca ali brica in prigrizovat »pršut«. Zvečer je pa že jela pritiskati burja, ki je v pondeljek in torek tako pošteno pihala, da je zlezlo živo srebro v toplomerih na 6 do 8 stopinj pod ničlo. V sredo je pa zapadel sneg, ki se ga je do včeraj nakopičilo že za ped visoko. Vremenski preroki pa pravijo, da bo še hujše.

Ruski tisk.

Preteklo leto je izhajalo v Rusiji 498 listov v 2.520.000 izvodih. Za kmečko ljudstvo je pisalo 117 časnikov, narodne manjšine na Ruskem imajo 108 glasil; delavstvo jih ima 43; mladinskih listov je 39, socialnih 14. Najvažnejša kmečka lista sta »Krestianskaia Gazeta« in »Biednota«. Največji delavski list pa je »Gudok« v Moskvi, ki izhaja v 930.000 izvodih. Uradni list ljudskih komisarjev so »Isvestia«. Posebnost v ruskem tisku so pa stenski časopisi. V tovarnah in podjetjih ter na vseh krajih, kjer se zbira po dosti ljudstva nabijejo na zid po enkrat ali dvakrat na mesec velikanske lepake, kjer so opisani vsi najvažnejši dogodki in so podani članki o komunizmu. Ta vrsta listov je zelo priljubljena.

Sama sleparija povsod.

Odkar so odkrili ponarejevalsko družbo denarja na Madžarskem, prihajajo od vseh strani glasovi o slepariskem denarju. Človek že res ne ve ali cel svet na slepariji stoji ali ne. V mestu Haagu na Nizozemskem je policija izsledila dva gospoda, ki sta prenašala v kovčkah v dvojnem dnom kar za 12 milijonov portugalskega denarja. V Berlinu so izsledili zločince, ki so ponarejevali nemške marke. V drugem nemškem kraju Bielefeldu so padli v roke pravici sleparji, ki so tiskali jugoslovanske dinarje. Najbrže so vsi ti po celem svetu bili med sabo domenjeni. Svoj posel so pa prav dobro znali, da jih niso mogli toliko časa zaslediti.

Zaloigra pod zemljo.

Najbolj v nevarnosti za življenje so ubogi rudarji, ki kopljejo rude globoko doli pod zemljo. Dan na dan se bere, da se vsuje zemlja ali explodirajo plini, ki vzamejo življenje stotinam rudarjem. Taka grozna nesreča se je pripetila v sredo v ameriški državi Oklahoma. V nekem premožniku so explodirali strupeni plini, rov se je vdrl in zasul preko 100 rudarjev.

Še ladje so zmrznile.

Povsod je velik led in sneg. Največ pa v Baltskem morju. Sredi vode je primrznilo v led 25 nemških ladij, ki se ne morejo ganiti z mesta. Poslali so posebne lomilce ledu, da bi rešili parnike iz ledene ječe. Hrano pa nosijo mornarjem na primrznenih ladjah z aeroplani.

Prehitro veselje.

Pred kratkim so časopisi razbodbali, da je umrl v Ameriki neki rudar, ki je zapustil šest milijonov lir. Srečni dedič naj bi bil ubogi delavec Scainello v gornji Italiji. Možu se je kar vrtelo v glavi samega veselja. Nazadnje se je pa izkazalo, da je »stric« v Ameriki zapustil le 75.000 lir in še te bo Scainello moral deliti z dvema sorodnikoma.

SOCIALNI VESTNIK.**O napačnem socializmu.**

Iz okrožnice avstrijskih škofov o socialnih vprašanjih.

Za dobičkom hlepeči kapitalizem je priklical boljševiški socializem, nebrzdano gospodarsko tekmovalstvo je oživilo prisilni gospodarski red.

Dajte pravice!

V delovnih množicah se je zbudilo neko vrvenje; vedno bolj doni zahteva po življenju, ki se spodobi za človeka, po urejenem družinskem življenju, po posvetni blaginji, po zasiguranem obstoju. Prava ljubezen do bližnjika se pokaže v tem, če razumemo te želje.

V množicah se je zbudilo hrepenenje po enakih pravicah. Te si skuša delavstvo v skupnem boju proti kapitalizmu izvojevati. S silo organizacije skuša zdrobiti kapitalistično suženjstvo. Resnična ljubezen do bližnjika bi morala imeti globoko razumevanje zato, da pride vsak do poštene in zadostne mezde in do gotovega dela.

Delo je vrelc vseh vrednot, zato mora tudi dati pravice do osebne časti v družbi. Delavcu gre torej pravica, da si pridobi s političnim udejstvovanjem vpliv na javno življenje in da pride do večjih pravic.

Množice so potrebne v obilni meri tudi blagoslova vere.

S samimi posvetnimi dobrinami ne bo nihče popolnoma srečen. Ko se je porušila družina, se je v ljudeh zrušilo dosti vere. »Kdor ni okusil sladkosti materne ljubezni, ne bo dostopen ljubezni božji.« Danes se budi v delovnih slojih globoko hrepenenje po ljubezni božji in družinski sreči. Oboje jim jemlje današnji kapitalizem. Socialni papež Leon XIII. pravi, da kdor ne pomaga ljudstvu v njegovi stiski, se pregreši nad samim seboj in nad skupnostjo, ker nihče ne živi v kaki državi zgolj radi samega sebe, marveč tudi radi skupne blaginje. »Zato je vsak v vesti obvezan pomagati, da se zruši krivični družabni red. Posebno je pa dolžan katoličan, ker izrablja urejene družabne razmere za borbo proti Cerkvi.«

GOSPODARSTVO.**Poziv**

vsem čebelarjem Julijske Benečije.

V uradnem listu (Gazzetta Ufficiale) z dne 3. 12. 1925 št. 281 je bil objavljen odlok-zakon z dne 23. 10. 1925 št. 2079 o ukrepih za zaščito čebelarstva.

Vsebina tega zakona se objavi, a pričakuje se tudi objava uradnega pravilnika o tem zakonu.

Gledé ustanovitve v zakonu predvidnega »krajinskega konsorcija« je načelstvo »Slov. čebelarke zadruga« že v stikih z vodstvom »Furlanskega čebelarskega društva (Società apistica Friulana in Udine) in v teh dneh se razpošlje uradna okrožnica na vsa županstva s pozivom in nalogo, da se prijavijo vsi čebelarji z navedbo števila panjev, bodisi s premakljivim bodisi z nepremakljivim satjem (umetni panji in kranjčiči). Vsak čebelar naj navede le število plemenjakov oziroma število vzimljenih panjev.

Zakon vsebuje v členu 14. jako važno določilo, namreč da določi krajinski prefekt z dekretom razdaljo med čebelnjaki, ki imajo najmanj 50 panjev s premakljivim satjem. Pake razdalje se lahko določijo za posamezne okoliše (cone) v deželi, a prefekt more ustanoviti gotove izjeme za gotove okoliše. Isto tako se more določiti gotov krog ali obseg, v katerem ne sme, z ozirom na že obstoječe število panjev, čebelar, ki potuje s čebelami v pašo, prepevljati svojih panjv.

V tem pogledu je nujno potrebno, da se čimprej predložijo visoki vladi

Ne izganjajte hudiča z Belcebubom!

Socializem od najnedolžnejše oblike do boljševizma se predstavlja kot rešenik iz bede današnjih dni. Marsikdo meni, če se bo delavstvo polastilo vse gospodarske moči, da bo zavladala svoboda, enakost in bratstvo. Kakšna nespamet! Na mesto par kapitalističnih tiranov bi imeli kar v vsakem človeku ukazovalca in podjetnika ali pa bi prišli spet posamezniki do moči in bi mesto bičev rabili škorpijone.

Napačna so pota po katerih hoče brezbožni socializem izpeljati človeštvo iz bede. Ni mu pač bilo težko prebrniti pojme o zasebni lastnini, ko si je številce izkoriščevalcev velik del svojega bogastva pridobilo po nepoštenem. Toda pozablja, da je zasebna lastnina utemeljena v naravi in da je temelj tihe, a svet preobrazujoče družinske sreče.

Brezbožni socializem je zmedel pojme o svetosti in večni vezi zakona. S svobodno ljubeznijo so porušili brezbožni socialisti srečo poznejših rodov in celih narodov. Saj je vzgoja otrok prva in najvažnejša za ustvarjanje močnih narodov. Te pa ni, kjer žive ženske in moški v divjih zakonih in strežejo le spolni sli.

Socializem brez Boga je vrgel ob tla vso avtoriteto. Nobene postave ne prizna nad seboj izven sebe. Pozablja pa, da je v prisilnem komunističnem družabnem redu vsakdo ob zadnjo troho osebne svobode. Skozi usta nekaternikov govori »volja človeštva«.

Ker slepi komunizem bedne slojele s svetnimi dobrinami in mu ni mari dušnih, se je vrgel v boj proti Cerkvi in veri. Ljudem je s tem iztrgal iz rok zadnjo rešilno bilko v obupu.

Mesto bratstva in ljubezni, pridiga brezbožni socializem razredni boj. Vzgaja ljudi za krvave revolucije in trosi v razdrojeni svet strupene pline sovražstva.

In nauk, ki so ga tako izmaličili in ga napravili za evangelij sovražstva naj osreči človeško družbo?! Ta naj prežene moreči kapitalizem, da bo sam še bolj moril in davil?

interesi in potrebe, ki jih imajo čebelarji v slovenskem delu dežele zlasti z ozirom na potovalno čebelarstvo.

Da se bo mogla sestaviti zadevna spomenica in da bode mogoče v tem oziru tudi osebno uspešno posredovati na pristojnem mestu, se obracamo na vse čebelarje z nujno prošnjo, da nam takoj in brez odlašanja sporočijo svoje mnenje, kar se tiče razdalje med čebelnjaki in stalnem čebelarstvu in pri potovalnem čebelarstvu, v slučaju glavnih (močnih) paš in v slučaju životarske (pičle) paše, za pašo v dolini in v hribovitih legah.

Važno je zlasti, da sporočijo »Slovenski čebelarski zadrugi« čebelarji, ki potujejo s čebelami v pašo, vse vrste neprilik in težkoč, ki so jih doživeli ter da stavijo tudi točne in jasne predloge za odpravo takih neprilik in težkoč. Istotako pa naj sporočijo svoje tozadevno mnenje tudi mali čebelarji, ki ne potujejo v pašo in ki mislijo, da trpijo kako škodo vsled potovalnega čebelarstva; kajti le na ta način, da se zasliši obojestransko mnenje, bode mogoče najti pravo ureditev potovalnega čebelarstva.

Da se na zadovoljiv način uredi potovalno čebelarstvo, je potrebno, da se napravi »pašni kataster«. V tem pogledu je potrebno, da naznanijo čebelarji »Slov. čebelarski zadrugi«, kakšne izdatne paše so v njih občinah in kako močne so t. j. za koliko močnih umetnih panjev bi bile v normalnih letinah dovoljene.

Čebelarji, zavedajte se, da gre za vreditev Vaših koristi in da je sedaj prilika, da vsak čebelar pove pristožno svoje mnenje, da ne bode po tem izgovorov in mrmranja. — Za »Slovensko čebelarsko zadrugo« v Gorici, tajnik: dr. Leop. Bobič.

Pismo iz Bosne.

Vedno več naših ljudi prihaja v Bosno z namenom, da se tu naselijo. Ne morem sicer priporočati, da bi prodajal kdo rodno grudo in se selil v neznane kraje, toda mnogo je takih, ki jim doma ni več obstanka. Pa tudi takih je mnogo, ki si hočejo dom šele vstvariti. Rajši nego preko morja med tujerodce, pridejo naj ti med svoje brate v Bosno. Kakor sem že lani v »Gor. Straži« pisal, je tu podnebje približno tako, kakor okoli Gorice, zemlja je rodovitna, kraji so krasni, kar je glavno, tukaj je narod pošten, miroljuben in zdrav ter sprejema naše ljudi ne kot »Lahe«, marveč kot brate. Brdoviti kraji so prikladni posebno za vinogradništvo, sadjarstvo in živinorejso. Kakor malo kje vsepa tu tudi krompir in druge rastline z globokimi koreninami, ker je zemlja na površju navadno pol metra in še več popolnoma rahla. Za trte ni treba v čisti zemlji niti rigolati. V ravninah je navadno črna zemlja, ki je sposobna za vse kulture. Cena zemlji je zadnji čas jako padla in

je prav nizka. Zato bi dobil marsikdo tu za majhen denar mnogo dobre zemlje. Vendar nikdo naj ne misli, da se cedi tod med in mleko. Tudi tu je treba delati in od početka celo trdo delati, da si zagotovimo obstanek. Neprijetno je tudi to, da se dobra stanovanja težko dobijo.

Zadnji čas so vlovili nekateri agenti nekaj naših ljudi v zanjke in so jim prodali zemljo za trikratno ceno. Ker se prodaja tu drugače, nego pri nas doma, osobito pa radi tega, ker so lastninske razmere dostikrat zapletene, svarim tem potom rojake pred vsiljivci. Tu v Banjaluki je več naših uradnikov, ki gredo drage volje domačinom na roke. Tudi podpisani sem vedno rad pomagal in svetoval onim, ki so se name obrnili. One, ki reflektirajo na mojo pomoč, a mi niso znani, bi prosil pa, da prinesejo s seboj vsaj priporočilo poznatih rodoljubov-poštenjakov, kajti ugled in spoštovanje, ki smo si ga Goričani priborili pri domačinih, ne bi radi napravili s kakim malopridnežem. Ta naj ostane tam, kjer je. Tudi bi svetoval, naj prihajajo sem naseljeniki v skupinah, ker dobijo večja posestva razmeroma ceneje; pozneje si tudi lažje medsebojno pomagajo in tudi stroški in sitnosti pri naselitvi se zmanjšajo.

Anton Štrekelj, viš. kmet. nadz. v p. Banjaluka, Jeličpolje 114.

Kaj je novega na deželi?

Pevma.

V ponedeljek dne 11. t. m. je umrla pri nas v visoki starosti 83. let gospa Terezija vd. Dominico. Pokojnica je bila skrbna in dobra mati ter obče spoštovana. Pokoj njeni duši, žalujočim ostalim, zlasti njunima sinovoma g. generalnemu prokuratorju v Zagrebu in g. bivšemu podgorškemu županu, pa iskreno sožalje!

Oslavje.

Prihodnjo nedeljo 17. t. m. po novni naše prosvetno društvo »Societate« v prostorih Franca Gravnarja svojo Silvestrovo prireditev. Začetek ob 4. uri popoldne. — Sosedna društva in prijatelji vesele zabave, pridite!

Sv. Lucija.

12. t. m. je umrla nenadoma 76-letna Neža Fratnik iz dobro znane hiše na Logu pri sv. Luciji. Z možem, pokojnim Ivanom, ki je umrl lani, sta pred 2 letoma še dobro čvrsta in zdrava v krogu svojih otrok, sinov, zetov in vnukov praznovala svojo zlato poroko. Pokojnica je bila globokoverni, skromna in tiha žena, ki je lepo vzgojila vso svojo družino in se brigala le za hišo in gospodinjstvo. Bila je usmiljenega srca in številni siromaki je ne bodo pozabili, Bog pa tudi ne, h kateremu je odšla po večno plačilo za svoje čednosti. In to je, kar naj bo v tolažbo in najlepši spomin na blago pokojnico vsej rodbini!

Rihemberg.

Težko je postalo naše življenje, vsak dan nam prinaša nova razočaranja, vse se raje obrača v slabo, a obupati vseeno ne smemo. Mož, ki ima le nekoliko poguma, ne vrže puške v koruzo, si ne zadrigne vrvi, ampak išče izhoda, išče pot rešitve. Tako tudi mi, dragi občinarji, ne smemo obupovati, ampak resno se pripravljati za bodočnost; zemlja, ki nas je rodila, naj nas tudi živi, a mi moramo ostati zvesti naši grudi, našemu narodu. Res je, da so postali naši dohodki bolj pičli, zato pa moramo temu primerno urediti svoje stroške, ker drugače so vse lepe besede brez pomena; ko zagazimo v dolgove, bomo morali ukloniti glavo ter mirno korakati na povelje tujca. Torej ne prerakanja in razsipanja, ampak pravega dela in varčevanja se moramo oprijeti, pa se nam bode kazala bodočnost nekoliko jasnejša

in marsikaj, kar se nam danes kaže nemogoče, postane nam dosegljivo.

V nedeljo (10. I.) se je vršil v poslopju posojilnice sestanek odbora, katerega sta izvolili Kmetijska gospodarska zadruga in Posojilnica, za ustanovitev mlekarne. Člani odbora so z zanimanjem razmotrivali različne zadeve, ki se tičejo ustanovitve mlekarne.

Določilo se je: 1. začasni delokrog mlekarne, ki naj obsega obč. Rihemberk, Šmarje in vas Saksid; 2. dne 17. I. se bo vršil v imenovanem okolišju popis krav oziroma mleka; 3. dne 24. jan. ob 8. uri se bo vršila zopet seja priprav. odbora, ki sklepa o nadaljnjem postopanju. — Tako liko v obvestilo občinstvu, ki bi rado znalo v koliko je že dozorela zadeva z mlekarjo.

Solkan.

Ker je bil redni občni zbor »Ljudske posojilnice reg. zadr. z neom. zavezo« v Solkanu dne 22. novembra 1925. nesklepčen, se bode vršil v smislu pravil, dne 31. januarja ob 11. uri dopolne na istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bode veljavno sklepal, neoziraje se na število navzočih članov.

Črniče.

Kakor je bilo že javljeno, pripravljata Kat. slov. izbr. društvo vprizoritiv igre »Tri sestre«. Ker nam ni bilo mogoče igrati, kakor je bilo naznanjeno 10. t. m. radi smrti kraljice matere, bomo imeli predstavo nepreklicno v ned. 17. t. m.

Igra »Tri sestre« je zabavna in poučna. Pri vprizoritivi nastopi tudi društven pevski zbor s par pesmimi. Ker se cela prireditev vrši na veži posojilnične hiše, se bo vršila ob vsakem vremenu. K obilni vdeležbi vabi vse prijatelje društva! Odbor.

Sempaska dolina.

V nedeljo dne 10. t. m. sem se namenil, da malo pogledam od Ajševci do Črnič. Na Ajševci sem zvedel, da se tamkajšnje društvo pripravlja na pustno veselico. Kakšna bo ta veselica, bom že povedal, ko jo bom obiskal.

Po zelo slabi cesti grem naprej proti Ozeljanu, vstavim se na Otavi v gostilni, pokličem običajni četrti in sedem poleg dveh gospodarjev, ki sta tožila o slabih časih. Povedala sta mi, da tudi ozeljansko društvo

misli prirediti kmalu pustno veselico. Navskriž je med člani, ker eni hočejo, da bi bil pri veselici tudi »kulturni« ples. Pametni člani so proti, drugi pa za ples. Možja sta tožila, da najbrže bo ta kulturna prireditev taka kot je bila na Silvestrovo, ko je bila glavna točka harmonizika, ki je hreščala menda celo noč. Dvomimo, da bi imeli člani kaj dobička od takih prireditev. Pustimo ozeljanske harmonikarje in plesavce, ter hajdimo v Šempas.

Na cesti v Šempasu sem dohitel znanca izza vojne. Prašal sem ga, kaj je novega tam z društvi, o katerih mi je pravil večkrat. On je zahtevalno odgovoril, da društva spijo spanje pravičnega. Tožil mi je, da so imeli pred vojno dobro urejeno »Vinsko zadrugo« a žal, ta je zaspala. Šel sem naprej mimo Oseka, kjer tudi društveno življenje počiva.

Prišel sem v Črniče. Z veseljem sem zvedel, da bi Izobr. društvo imelo prirediti veselico, pa so jo morali odložiti radi smrti v kraljevi hiši. V Črničah je veliko mladih fantov v društvu — navdušenih za dobro stvar in za izobrazbo brez harmonike in plesa. Vrnil sem se skozi Batuje, kjer sem slišal lepo ubrano fantovsko petje. Vesel sem korakal na kolodvor, da se odpeljem domov.

Popotnik.

Ozeljan.

Dne 8. januarja se je smrtno po nesreči Špacapan Franc iz Ozeljana »po domače« batarija. Padel je z lestve, ko je hotel pokladati živini. Pokoj njegovi duši!

Mestne novice.

V goriškem snopu.

Pred časom je bil tajnik goriškega snopa baron Caprara. Mož se je nekam resno brigal za Gorico. Zato se je pa zameril Vidmu in premogočnemu gospodu Pisentiju. Niso ga pustili niti v Rim za poslanca, niti na županski stolec v Gorici, pač pa so mu naprtili tožbo radi nekkih sleparij. Caprara je pa pred sodniki izpričal, da ga le obrekujejo in je spet postal glavna oseba pri goriških fašistih.

Na jug... Bivši urednik gor. lista »Isonzo« Viktor Graziani je pobral svoje reči in šel pod Afriško solnce v Cirenajko. Pri nas je imel patent na nauk, kako se iz tujerodcev delajo pohlevna jagnjeta. Par ljudi v Renčah ga je tudi izvolilo za občinskega častnega člana. Zdaj je šel mož po enake lavo-rike med zamorce.

Dvoboj med goriškimi časnikarji. Pri notici pod zgornjim naslovom v zadnji številki je bi tiskarski škrat naravnost zloben. Po zadnji »Straži« se glasijo začetne vrste: »V ponedeljek je prišel v stanovanje tajnika »Goriškega udruženja časnikarjev uslužbenec« v trgovini Roscoveca pravnik Pino Bon, ki ga je g. Ernesta Gresića na cesto, kjer bi želel z njim govoriti gospodar trgovine.« Mesto teh nesmiselnih vrst, bi se moral stavek glasiti: »V ponedeljek je prišel v stanovanje tajnika »Goriškega udruženja časnikarjev« uslužbenec trgovine Roscovec na Travniku, ki je povabil g. Ernesta Gresića na cesto, kjer bi želel z njim govoriti gospodar trgovine.« G. Bon ni trgovski uslužbenec, temveč slušatelj prava in je bil svojčas glavni urednik lista »Popolo Friulano«. Toliko v pojasnilo. Pravijo, da nesreča nikoli ne počiva, pa očitno tudi pretkani tiskarski škrat ne.

Toliko v popravilo tiskarskega škrate. Poleg tega pa nas še g. Roscovec prosi, da naj resnici na ljubo objavimo, da ni on poslal svojega vslužbenca poklicat g. Gresića, temveč g. Bon z naročilom, da čaka g. G. na cesti. Ko je prišel g. Gresić sta se nekoliko oddaljila od trgovine. Po par besedah je prišlo do spopada. Ker so prišle pri tem v nevarnost šipe od trgovine, je posegel vmes Bonov brat.

Listnica uredništva:

I. F., Ladra: Za mlajšega brata ni mogoče napraviti nobene prošnje, ker tudi do skrajšanja službene dobe nima pravice.

Iz širokega sveta.

Salomonski sodniki.

Večkrat beremo, kako modro razsojajo sodniki v Ameriki. Nič po mrtvih paragrafih, ampak tako, da si človek zapomni. Pred kratkim sta dva konjska trgovca pustila v hudem dežju svoja konja na prostem. Živinčeti sta se kar tresli od mraza. Neusmiljena možakarja pa zatoži stražnik. Pri obravnavi pa ni sodnik našel pravega para grafa pod katerega bi spadala. Nauk jima je hotel pa vseeno dati. Ukaže ju peljati na isto mesto, kjer sta bila konja; tam sta se morala sleči do pasu in stati 20 minut v hudem dežju. Mešetarja sta si prav gotovo dobro zapomnila, da tudi žival trpi.

Mehikanski razbojnik.

Mehika, kjer so ustrelili rajnega cesarja Maxa, je prava deželna razbojnikov. Izmislijo si take drzne napade, da kar lasje na glavi vstanejo. Pred tednom dni je taka tolovajska toka napadla kar cel potniški vlak. Razbojnik so pod vodstvom nekoga bivšega polkovnika spretno skočili v drveči vlak in postreljali vojaško spremstvo in železničarje. Vsem potnikom so ukazali dvigniti roke kvišku in so jim pobrali denar in vse dragocenosti. Kdor se je le količkaj upiral, so ga kar pobili. Da je bilo tolovajstvo popolno so zažgali vlak, sami so se pa odpeljali na lokomotivi. Le par potnikom se je posrečilo, da so se rešili v temni gozd. Vsi drugi so pa v vlak sredi noči zgoreli. Vlada je poslala za razbojniki vojaštvo.

Celi kraji pod morjem.

Na Holandskem so nalivi silno napolnili rečne struge. Vode poplavlajo cele pokrajine. Še večja nevarnost pa preti od morske strani. Na Holandskem je namreč svet dosti bolj nizek kot morska površina. Zato so ob morju zgrajeni velikanski nasipi, ki branijo, da morje ne zalije dežele. Vsled deževja se je svet napil in razmečkal, butanje morskih valov pa je na nekaterih mestih pretrgalo nasipe in udrlo proti nizkemu svetu. Ljudje beže pred valovi in si otmejo komaj golo življenje. Škoda gre v milijone. Za prvo pomoč je poslal sam papež 200.000 lir.

Telefon v vlak.

Na progi Hamburg-Berlin v Nemčiji so v vlakih postavljeni telefonski aparati. Potnik ko drvel z vlakom naprej, a se bo še vedno lahko razgovarjal s svojimi dragimi, ki jim je še pred par urami segel ob slovesu v roko. Ljudem, ki imajo opravka z denarnimi posli, bo novi izum še bolj prav prišel.

Vojska proti volkovom.

Odkar je ruska vlada ukazala, da se mora odzvati vsem kmetom orožje, so se zlasti v Sibiriji volkovi silno namnožili. Postalni so tako predrzni, da vdirajo v hiše in napadajo ljudi. Vlada je zdaj poslala v Sibirijo kar celo vojsko s topovi, da prežene volčja krdela.

Moč v zraku.

Za prihodnjo vojno, v kateri bodo odločevali plini in zračna brodovja, se vse države prav dobro pripravljajo. Največ letal ima Rusija. Njena zračna brodovja štejejo 1455 letal. Potem pridejo Francozi s 1242 letali, za njimi Italija s 1156, Anglija s 636 in Japonci s 580. Amerika pa prav pridno gradi nova letala. Sedaj jih ima dograjenih 740.

Širite „Goriško Stražo“

Prvi trobentač sveta.

Ko je bilo 11. novembra 1918 sklenjeno na nemško-francoski fronti premirje, je polkovni trobentač Sellier prvi zatrobil, naj se neha s streljanjem. Temu premirju, ki ga je trobil ta trobentač, je sledil mir. Sellierja so zdaj povišali v vižeza častne legije.

Carska krona za dolarje.

V New-Yorku bodo prodajali na dražbi krone in dragulje ruskih carjev. Ameriški novinarji že trobijo v svet, da ponuja milijarder Rockefeller 250 milijonov dolarjev za carsko krono. Bržkone mu jo bodo tudi za toliko dali. Pa je res denar sveta vladar.

Dunajski samomorilci.

Lansko leto si je na Dunaju vzelo življenje 2259 ljudi. Po večini so se vsi zastrupili. Največ samomorilcev, to je 527, je šlo v smrt radi družinskih preprirov; beda je gnala v smrt 384 oseb. Ljubezen jih je umorila 218. Za večino samomorilcev pa ni znanó, zakaj so bili življenja siti.

Otok lopovov.

Na otoku Japu v Tihem oceanu krade staro in mlado. Tatvina in goljufigija je otočanom že v krvi. Tatovi imajo celo svojega boga Lug, katerega prosijo, naj jim pomaga pri kraji. Ubogi bog ima gotovo dela čez glavo.

Oj, nesrečna hubi-glavica!

Danes že v zadnji vasi vedo, da je padla čez ženski svet nova moda kratkoostrizenih las. Stare in mlade, vse si strižejo lase. V Ameriki pa ne gledajo na novo modo s stališča lepote, marveč so s številskimi dokazali, da je vsled te mode propadla cela industrija ženskih glavnikov, lasnic in lasnih mrežic. Ženske pač ne rabijo več te ropotije. Zdaj so baje tovarnarji teh izdelkov sklenili, da bodo z vso silo po časopisih dokazovali, da nova moda ni lepa. Ženske bodo spet imele daljše lase, tovarnarji glavnikov in lasnic pa svoj dobiček.

Dvojno življenje.

V Berlinu je bil do predzadnjega dobro znan bogat mlad gospod, Wald po imenu. Živel je v razkošnem stanovanju na najlepši berlinski ulici. Imel je svoj avto in kar razsipal denar po elegantnih zabaviščih. Zahajal je tudi v najboljše družbo. Zdaj si pa predstavlja začetne oblike njegovih prijateljev, ko so zvedeli, da ni Wald

Ksaver Meško.

Pri trapistih.*)

Vprav jesensko vreme. Deži. Kakor otožna pesem se glasi enakomerno, poltiho padanje in škrebetaenje dežja. Veter hiti v sunkih po dolini, srdito trga in cefra meglo nad Savo; posamezne zaplate plahetajo nad reko kakor ogromne, naglo iz spanja splasene ptice.

Tiho je v samostanu na skalovju nad Savo. Od nikoder človeškega glasu. Le zdaj zdaj zarožljajo v mistično tišino samostana po kamenitem tlaku težke coklje. Polagoma koraka brat v samostan, iz samostana, kapuco čez glavo, roke v molitev prekrižane v širokih rokavih valovite halje.

Duhovne vaje delam pri oo. trapistih. Delamo jih sicer duhovniki na teh odsvetnih hribovskih župnjah vse leto; saj živimo dan na dan življenje pravih eremitov, življenje polno pomanjkanja, odgovedi in zatajevanja. Upam, da nam te samotne in težke dni piše v knjigo življenja v samotno samostanskih zidov, ki hrani v sebi mnogo več toplega življenja, duševnega vsaj, kot hruma in šunna mesta.

Vse v samostanu je pokora. In vse

*) Iz zbirke »Listki«, katero je izdala »Splošna knjižnica« v Ljubljani.

nihče drugi kot sloveči vlomilec, ki ga je policija že dolgo brez uspeha lovila. Ponoči se je namreč elegantni gospod prelevil v vlomilca, se brzo odpeljal z avtom v kako drugo mesto in z umetnimi orodji odprl vsaka vrata. Baj je pred božičem nakradel za 1 milijon zlatih mark vrednosti.

Moda ovira promet.

Kakor se to čudno bere, je vendarle res. V Londonu so namreč začele dame nositi majhne klobučke, ki si jih poveznejo čez ušesa in nad oči, da komaj vidijo pred se. Modna dama potemtakem »ne vidi nič, ne sliši nič, kot b'la bi mrtva stvar«. Policaji na križpotih imajo velikanske sitnosti z njimi, predno jih rešijo pred avtomobili in vozovi. Pravijo, da bo zdaj policija posegla v modo, da ne bo toliko nesreč na londonskih ulicah.

Brezposelnost.

Kakor so izračunali v socialnem ministrstvu na Danskem, je tam vsak tretji delavec brez dela. Povsod ista pesem: ni dela, ni jela.

Meh za smeh.**Bedak.**

Živela sta oče in mati, ki sta imela sina bedaka. Ker sta bila že pri letna, sta mu priporočila, naj se oženi. »Poidi«, sta velela, »po svetu in poišči si nevesto. Zlobudrave in zgaarske nikar ne jemlji. Čimbolj bo tiha in molčeča, tem boljša bo zate in za naju!«

Bedak je šel in iskal nevesto. Videl je vse polno deklet, a vse so bile jezične in prepirljive. Prišel pa je nekega večera v hišo, kjer je ležala na parih blede deklica. Meni nič, tebi nič je sedel v kot in jo opazoval. Bila je tiha in mirna, da se je bedak čudil. »Tale bo zame,« si je dejal. Ko so šli domači k večerji, je nagloma zagrabil mrtvo deklico in jo urno odnesel domov.

Prišedši na dom, je položil izvoženko v posteljo in naročil materi: »Hitro skuhaj kašo! Dobil sem nevesto po tvoji volji: molčeča in tiha je kot grob. Skuhano kašo je nesel v sobo, vzel žlico in vlival deklici hrano v usta. A glej! Ni se zgenila, ni trenila z očmi, celo ust ni odprla. Ves potrt je poklical mater in ji požil, da dekle noče jesti.

Strašno sta se prestrašila oče in mati, ko sta videla, da je bedak prinesel domov mrtvo nevesto. »Dobro si zapomni,« je dejal oče, »če razširja človek smrad, je mrtev, takega

pokoplji!« S solzami v očeh je bedak deklico pokopal.

Zgodilo se je, da so čez nekaj dni sedeli pri kosilu oče, mati in bedak. Nenadoma je sin začutil, da se širi od očeta neprijeten duh. Zgrabil ga je in odnesel na vrt. Skopal je jamo in ga zasul. Misli je namreč, da je oče mrtev.

Isto se je zgodilo z materjo. — Ostal je sedaj bedak sam samcat na tem božjem svetu. Ker mu je postalo dolgčas je šel od doma in bločdil po zemlji. Temnega večera je srečal roparsko druhal, ki ga je mislila pobiti. Ko so pa roparji spoznali, da je človek bedak, so si namignili in mu dejali takole: »Gremo v sosednjo hišo kragt! Ti boš kradel samo težke reči. Le dobro si zapomni: škatljice, denar in obleko pusti nam, železo vzemi pa ti!«

Rečeno, storjeno! Tatovi so pokradli denar in odhiteli. Bedak pa je šel k železni peči in začel razbijati. Ropot je vzbudil spečega gospodarja, ki je nagloma vstal, vzel puško in ustrelil nesrečnega bedaka. Tako je končal življenje bedak, ki je zakopal živega očeta in živo mater.

Darovi.

Matelič Josip, Livek št. 121 je daroval za sklad »G. S.« lir 10.

Lepa prilika za svečnico. — Pri cerkvenih stolne cerkve (stari Sv. Anton) dobite več popolnoma novih sveč po izredno nizkih cenah — skoraj zastoj.

Konj (hrovatinček), močan, 6 let star, se poceni proda. — Hotel »Tri Krone« Gorica.

Gorica — IVAN KACIN — Piazza N. Tomaseo 29. — Tovarna cerkvenih orgelj, harmonijev se priporoča preč. duhovščini in pevskim društvom. — Za vsako delo se jamči. Plačila na obroke. Zahtevajte cenik.

Plačam najvišje cene za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk veveric, jazbecev i. t. d. i. t. d. Prodajam PASTI in POSEBNO MESO za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje

Nihče nima pravice kupovati zame

WALTER WINDSPACH
GORICA - Via Carducci 6 - GORICA

Pozor na izpremenjeni naslov!

V najem oddam radi družinskih razmer dobro idočo trgovino in tobakarno v prometnem kraju Vipavske doline. — Naslov pri upravi našega lista.

Proda se 800 dvoletnih cepljenih jabolč raznih vrst; od kraja po 1 L steblo, na izbero po 1.50 L; pri konsumu v Solkanu.

MNOGO POSESTEV IN HIŠ manjših in večjih v županiji Banjaluka proda se pod jako ugodnimi pogoji. — Točne podatke daje:

MORAVA

bank. agent. in komis. družba, Banjaluka - Kralja Alfonza ul.

Stolpne ure

najmodernejšega sistema ki se navijajo vsa kih 8 dni imam v zalogi

Franjo Štolfa, urar
Komen na Krasu

Okvirje za sviloprejo

rabljene prodaja tvrdka

ŽNIDERSIC & C.o
v Ilirski Bistrici (Bisterza)

ZOBOZDRAVNIK
Dr. L. MERMOLJA

špecialist za ustne in zobne bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

nim bratom, rodom Hrvatom. Tožil mi je, koliko sitnosti imajo čestokrat pri carini, kadar pride iz Gradeca kaka pošiljatev le malo vrednih zavojev ali škatlic. Vznevolen sem omenil: »Včasih mora biti človek naše domovine res žalosten, če vidi, kako se nekateri ljudje naravnost trudijo, da bi jo ljudem pristudili.« Pa so možu kar vzplamtele oči in z zanosom mi je odgovoril: »Verujte, vse bo še dobro. Bog bo že naredil, prej morda, kot sami mislimo. Samo pomislite, kako so nas stiskali Nemci in Mažari. Pa smo postali kar čez noč svobodni. Le zaupajmo, da se bo tudi v tej svobodni domovini še vse lepo uredilo. Seveda, ljudje mislijo: »Trapisti so vsemu odmrli, tudi za domovino se ne brigajo.« A kako je ne bi ljubili, ko je sam Gospod svojo domovino tako toplo ljubil! Z vsem srcem jo ljubimo in za njo — molimo.« — »Le dajte, molite, s tem ji boste največ koristili,« sem mu dejal ginjen in mu toplo stisnil roko v slovo.

In brevir, petje. Ti poltihi, neskončno mehki zvoki v molu, kako čudovito so nasprotni kričavi sedanji glasbi. Kako dobrodejno nasprotni. Teko kakor počasen, enakomerno, pokojno žuboreč potok. In vendar čuti poslušalec iz vsake besede, da, iz slednjega glasu, da prihajajo iz najglobljih globočin, iz dna verne, vse Bogu

posvečene, Boga ljubeče duše. In tisti skrivnostni Kyrie eleison — Christe eleison — Kyrie eleison, ki prihaja kakor iz daljave, ker izpod klopi, kamor so se molilci v svoji skrušenosti in ponižnosti do tal sklonili. Kriki iz najhujših bolesti vzdihujoče in kličeče duše so ti glasovi. Ne prosijo le zase, oni ne nosijo bremena na vesti. Za ves svet prosijo milosti in usmiljenja, za svet, z grehu obremenjen in vendar živč veselo, razkošno in bučno, kakor bi živel v najsrčnejšem prijateljstvu z Bogom.

In zvečer, kadar se, preden ležejo k počitku, še za noč priporoče svoji Materi in Kraljici, Brezmadežni Devici, s slovitó trapistovsko »Salve regina«. Kako molijo ti globokoverni, umerjeni basi, kako se dvigajo nežni povsem dekliski glasovi malih novincev dijakov kakor žgoleči škripančki pred prestol nebeške Kraljice polni vere, zaupanja, ljubezni, to je treba slišati.

A ne le slišati, z vsem srcem, z vso dušo doživeti je treba to...

Ne čudim se, da je zbegano, razrvano dušo Huysmansovo to petje tako globoko pretreslo, kakor nam klasično opisuje v knjigi svojih izpovedi: »En route« — »Na poti«, namreč na poti k Bogu. O, da bi očiščevalo tudi mojo dušo, kakor dušo tega nesrečno srečnega pesnika. O, da bi jo dvigalo k Bogu in k Mariji kakor njegovo po ljubezni božji, po miru v Bogu hrepenečo dušo...